

Foto: Sofia Persson

Svenska Vallföreningen höll sitt årsmöte under Kötttriksdagen

I samband med Kötttriksdagen 20–21 november på Vildmarks-hotellet i Kolmården höll vi i Svenska Vallföreningen vårt årsmöte. Årsmötena hålls på olika platser i landet och vi söker gärna samarbete med andra organisationer med intresse av vall. Även om vi framförallt har mjölkproducenter som medlemmar så finns även många köttproducenter i våra led. Påtagligt många av de vi mötte visade sig också vara medlemmar i Svenska Vallföreningen.

Kötttriksdagen är ett årligt arrangemang hos Sveriges Nötköttproducenter (SNP) med seminarier och årsmöte. Arrangör är år var den lokala föreningen Östra Nötköttproducenterna. Till sin hjälp hade de Hushållningssällskapet i Östergötland.

Späckat mötesprogram

Kötttriksdagen inleddes med studiebesök på Scans slakteri i Linköping. Efter lunch öppnades Kötttriksdagen av landshövding Elisabeth Nilsson varefter årsmötesförhandlingar vidtog både för Nötköttproducenterna och parallellt även i Svenska Vallföreningen. LRF:s ordförande Helena Jonsson avslutade eftermiddagsprogrammet med ett anförande på temat svensk nötköttproduktion i framtiden. På fredagskvällen avnjöts en superb middag med underhållning, efterföljd av dans till långt efter midnatt.

På lördagen genomfördes ett späckat seminarieprogram med föreläsningar enligt följande:

- **Vallkvalitet** (Malin Lovang, Lovang Lantbrukskonsult)
- **Utfodring** (Helena Stenberg, Tingstad Lantbruk / Hanna Almérus, Växa Sverige)
- **Djurhälsa** (Malin Bengtsson, Gård & Djurhälsan / Margareta Dahlberg MD Lantbruksråd / Anita Jonasson och Anette Seeman, Gård & Djurhälsan)
- **Avel** (Karolina Pousette, Växa Sverige)
- **Företagande** (Aron Cedergren, Christinelunds Gård / Thomas Jerneng, Växa Sverige)
- **Ekonomi** (Pernilla Salevid, PS Nöteekonomi / Jan Forssell, SNP)
- **Nytta med nötkött** (Eva Hagström, projektledare för proteintipset – mellangårdshandel med foder)

Föreläsningarna genomfördes i upp till tre parallella sessioner och här ges några axplock:

Parasiter påverkar kalvarnas tillväxt

Under rubriken ”Planera mot parasiter” beskrev Malin Bengtsson hur det genom åren har funnits motstridiga råd om parasiter,

betesläppning och betesplanering. Rådet nu är att inte släppa förstagångsbetande kalvar alltför tidigt på bete. Som unga är de inte effektiva idisslare och då är det bättre att avvakta tills det finns återväxtbete efter slåtter och att låta sinkor eller andragångsbetare göra första avbetningen. Ofta ser man inte på kalvarna att de lider av svag tillväxt utan detta konstateras genom mätning eller vägning i efterhand. Margareta Dahlberg visade ett praktiskt exempel där man år efter år tappat tillväxt och fodereffektivitet genom att inte anpassa betesplaneringen eller parera för att parasittrycket ökat efterhand.

Rätt vallkvalitet till varje djurslag

Malin Lovang beskrev en avancerad planeringssituation för att få rätt kvalitet på vallfodret till alla djur i en integrerad diko-produktion. Tjurar ska ha kvalitet i paritet med högavkastande mjölkkor medan kvigor, stutar och dikor har sina respektive behov. Det kan i princip gälla att planera för två-, tre- och fyrskördesystem samtidigt. I tvåskördesystemet gäller det också att ha rätt strategi för när förstaskörden ska tas. Den kan tas senare för att få anpassad kvalitet och kvantitet till dikorna i förstaskörden, eller tidigt för att sedan sikta på en optimal kvalitet för dikorna i en andraskörd. Dessutom ska man ha tur med vädret, eller planera efter erfarenhet, exempelvis väderdata från SMHI. Malin visade antal sammanhängande dagar utan nederbörd vid respektive skördetillfälle i olika flerskördesystem.

Ungtjurens näringsbehov

Helena Stenberg frågade sig och åhörarna om den perfekta ungtjursfoderstaten finns? Inledningsvis beskrevs tre olika foderstater med olika mängder av olika fodermedel och frågan ställdes vilken som borde ge bäst tillväxt. Svaret var att de borde ge ungefär samma produktionsresultat. Förutsättningarna på fodermarknaden och gården får avgöra valet för bästa ekonomi. Helena uppehöll sig vid en beskrivning av vommens funktion. I sammanhanget viktiga mätparametrar hos fodret är: fiberinnehåll mätt som NDF, proteinmängd och kvalitet mätt som AAT, energiinnehåll, balans mellan protein och energi mätt som PBV samt stärkelsehalt. Struktur, som är viktigt för vomfunktionen, kan vara en annan sak än fiber mätt som NDF, såtillvida att en alltför långt gången bearbetning av fodret i exempelvis en blandare kan ge ett foder med för liten strukturverkan trots hög andel NDF.

Forts. nästa sida

Bästa försäkringen för ett bra grovfoder är en nyetablerad vall. Vi har produkten som passar just din produktion.

Lantmännen
Lantbruk

www.lantmannenlantbruk.se

Praktisk ekonomi

Exempel från fyra gårdar på uppföljning av ekonomin i dikalvsföretag redovisades av Pernilla Salevid. Ekonomiuppföljningen är en traditionell resultaträkning som görs i en excelmodell och resultatet ligger till grund för bedömning av bl.a. investeringsutrymme och avvägning mellan arbetsinsats och eventuell nyinvestering. Siffrorna kom från en grupp köttproducenter som jämför data mellan sig. I en sådan grupp, som kanske inte ska innehålla de allra närmaste grannarna, gäller det att ge och ta samt att hålla på sekretessen. Intressanta nyckeldata som framkommit var att en typisk integrerad besättning har 40 % av intäkterna från EU, 40 % från ungnöt till slakt samt resterande 20 % från slakt av kor. De som enbart föder upp slaktungnöt har 10–20 % av intäkterna från EU och resterande från slakt. En aktuell fråga är kalvprisets utveckling i den bristsituation som råder idag där 500 kr högre pris måste täckas av 1,70 kr mer per kg till slakt.

Det nyttiga nötköttet

I ett sammanfattande pass beskrev Eva Hagström nyttan med nötkött: nyttig mat, miljö-, klimat- och samhällsnytta. Eva som har bakgrund på Naturvårdsverket och i Naturskyddsföreningen poängterade att svenskt kött behövs och är bra och nyttigt. Den aktuella debatten om köttproduktion ur klimat- och hälsoaspekter menar hon inte är riktad mot svensk köttproduktion. Köttkonsumtionen bör minskas men inte på bekostnad av den svenska produktionen. Exempel på nytta med svensk köttproduktion är den svenska naturbetesmarken som i sin artrikedom kan jämföras med tropisk regnskog. Som det tycktes med en speciell hälsning till oss vallproducenter, utsåg Eva vallen som den allra bästa proteingrödan. För att motsvara proteinproduktionen från ett hektar vall skulle det exempelvis krävas två hektar ärter.

Lars Jakobsson, Lillkyrka, tel: 070-662 74 05,
e-post: lars.blyberga@outlook.com